SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 22. V Ljubljani, v petek 28. januvarija 1887. **Letnik XV.**

Deželni zbor pa skrb za gluhoneme.

(Dalje in konec.)

Ker se toraj za zdaj ne more cela volja zapustnikova spolniti, naj se izpolni vsaj toliko, kolikor je mogoče.

Finančni odsek je dalje mislil, da tukaj prav za prav ne gré za vprašanje: Ali se smé Holzapfelnovo premoženje rabiti za napravo zasebnega zavoda, ker zavod ne dobiva za-se čisto nič, ampak se mu povračajo le stroški, ki jih prizadeva odgoja gojencev. Vprašanje stoji marveč tako: Ali se smejo doneski Holzapfelnove ustanove rabiti za odgojo sedanjih gluhonemih revežev, ali se ne smejo? Finančni odsek je sodil, da imajo sedanji gluhonemi do Holzapfelnove zapuščine enake pravice kakor prihodnji, in da bi ne bilo prav in pravično, ko bi teh pravic in dobrot samo zavoljo tega deležni ne postajali, da bi se mogla za poznejše rodove zidati tem krasnejša palača. Tudi je finančni odsek mislil, da bi se volja ustanovnikova najboljše spolnovala in konečno tudi popolnoma spolnila, ko bi se zvršila misel deželnega odbora. Po odborovem mnenji naj bi se en del dohodkov, to je 3000 gld. na leto, porabil v ta namen, da bi se dvajset gluhonemih deklic, za ktere bi se plačevalo po 150 gold., odgojevalo v zavodu, ki so ga uboge šolske sestre napravile v Šmihelu pri Novem mestu. Volja ustanovnikova v tem slučaju ne bi bila spolnjena samo v tem, da bi se ta znesek obrnil za odgojo gluhonemih otrok, ampak, da bi se za nje obrnil v zavodu, ki se je napravil na Kranjskem. Finančni odsek je bil prepričan, da bi pa ne bilo prav, obilnejšo podporo obračati le za odgojo deklic, ampak, da je tem potrebnejši skrbeti za primeren poduk dečkov, ki so še silovitejši in nevarnejši, ako se njih odgoja opušča ali zanemarja. Ker pa za dečke nimamo zavoda na Kranjskem in jih šolske sestre zarad svojih pravil ne morejo sprejemati, ker pa tudi ne vemo, koliko bi se jih moglo spraviti v Linški ali kteri drug tak zavod, zato finančni odsek za nje ni določil nobenega gotovega zneska, ampak je mislil, da naj se za nje obračajo Holdheimove ustanove in, ako bi bilo treba, tudi en del Holzapfelnove zapuščine, ki bi ostajala, ko bi se poravnali stroški za deklice v najvišjem znesku 3000 goldinarjev in bi se za stavbo lastnega zavoda iz Holzapfelnovih in Wolfovih dohodkov vsako leto plodonosno naložilo vsaj 5000 gold. Ker dohodki vseh naših ustanov za gluhoneme znašajo okoli 10.000 gld., bi se na tak način rabila polovica za odgojo gluhonemih, polovica pa bi se nakladala za napravo deželne odgojilnice.

Na ta način bi v teku nekterih let skupaj spravili toliko glavnico, da bi mogli napraviti lasten zavod. Ker bi bili sedanji gluhonemi za silo preskrbljeni, bi se namreč ne mudilo takega zavoda zidati že leta 1890, ampak brez skrbi bi smeli toliko časa čakati, da bi se za gluhoneme odločeni zakladi vsled plodonosnega nakladanja tolikanj narastli, da bi bil obstanek in napredek lastnega zavoda zagotovljen. Ako bi kazalo zavod za dečke in deklice napraviti v enem kraji v dveh po spolu ločenih oddelkih, bi se znesek 3000 gold., oziroma ž njimi napravljene ustanove rabile za deželni zavod. Ker s tem, ako se po dogovoru in porazumljenji z deželno vlado odločimo, deklice za zdaj pošiljati v zavod ubogih šolskih sester v Šmihelu, se deželni zastop še nikakor ne zaveže, da bi jih moral za vse čase tam pustiti in bi ne smel kaj druzega vkreniti, ako bi deželna korist to zahtevala.

Pred vsem pa je treba po mnenji finančnega odseka rešiti vprašanje zarad oskrbovanja Holzapfelnovega premoženja. Iz dveh vzrokov ga vlada dozdaj ni hotla izročiti deželnemu odboru v oskrbovanje. Prvič je namreč mislila, da to ni prav za prav deželno premoženje, ampak premoženje zavoda za gluhoneme. Drugič se je pa zlasti zarad pet odstotnih oskrbovalnih stroškov branila, Holzapfelnovo zapuščino izročiti deželnemu odboru v oskrbovanje. Toda ako je vlada z dovoljenjem c. kr. državnega ministerstva dne 11. avgusta 1866, št. 2344, zajedno z Holdheimovim zakladom za gluhoneme deželnemu odboru izročila zapustno premoženje kneza in škofa Antona Alojzija Wolfa, ki je namenjeno za tisti zavod, kakor Holzapfelnovo, in je v oporoki še veliko bolj omejeno, kakor poslednje, namen Holzapfelnove zapuščine slavne vlade pač ne bode zadrževal, da bi mu ne izročila tudi Holzapfelnovega zaklada. Važnejši je drugi vzrok, zarad kterega se je deželna vlada dozdaj obotavljala. Pri tako velikem premoženji bi se po pet odstotnih oskrbovalnih stroških res zdaten del dohodkov, s kterim bi se že zdaj skoraj trije gluhonemi preskrbovali, odtegoval blagemu namenu. In ker dežela iz lastnega zaklada zarad revščine svoje ne more dajati posebnih doneskov in neposredno podpirati gluhoneme nesrečneže, je vsaj prav in primerno, da jih podpira posredno, odpovedavši se pet odstotnim oskrbovalnim stroškom, ki bi si jih smela zaračunovati.

Z ozirom na vse to finančni odsek toraj predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja Novomeške in Šmihelske občine pa Novomeškega kapiteljna se izroča deželnemu odboru z naročilom, da

1. s c. kr. deželno vlado nemudoma pričnè novo obravnavo zarad oskrbovanja Holzapfelnove zapuščine za gluhoneme ter dotični zaklad prevzame v svoje gospodarstvo, ne da bi si zaračunoval 5 odstotne oskrbovalne stroške v smislu deželno-zborovega sklepa z dné 30. septembra 1868;

2. da naj se s c. kr. vlado dogovori in porazumi zarad porabe enega dela dohodkov Holzapfelnovega premoženja v odgojo gluhonemih, in sicer v tem smislu, da naj se iz dohodkov Holzopfelnove in Wolfove ustanove za gluhoneme vsako leto vsaj 5000 gld. plodonosno naklada za stavbo lastnega deželnega zavoda. Drugo pa naj se obrača za odgojo kranjskih gluhonemih v tej razmeri, da se za gluhoneme deklice v zavodu šolskih sester de Notre Dame v Šmihelu pri Novem mestu, dokler deželne koristi ne bodo zahtevale drugačnega ukrepa, preskrbi 20 prostorov po 150 gld. za vsako gojenko, toraj v skupnem najvišjem znesku 3000 gld. Z ostalim in z doneski Holdenheimovega zaklada za gluhoneme naj se pa odgojujejo gluhonemi dečki v Linškem ali kterem drugem takem zavodu po prevdarku deželnega odbora.

S tem je rešeno tudi poročilo deželnega odbora z dné 1. februvarija 1885 št. 779 in dopis c. kr. deželne vlade do deželnega odbora z dné 18. aprila 1886 št. 6584 de 1885.

Za g. Klunom poprime besedo poslanec Šuklje: Izprosil sem si besede pri tej točki dnevnega reda. Predenj pa se spustim v pretres te stvari, čutim se nekako moralično zavezanega, svojo zahvalo izreči onim faktorjem, kterim je pripisovati, da se je zaklad Holzapfelnove ustanove v razmerno kratki dôbi tako izdatno pomnožil. Iz letnega poročila je viditi, da je to premoženje leta 1868 znašalo okoli 89.000 gld., koncem junija leta 1885 poskočila je njegova imovina že na 189.220 gld. in koncem l. 1890 bode narastel ta zaklad na 247.938 gld. Če se primerjajo te številke, se mi bode pritrdilo, da je deželna vlada in finančna prokuratura vse storila, da se umno in skrbno gospodari s tem premoženjem in jaz za svojo osebo priznavam posebne zasluge, ktere si je stekel za to zadevo sedanji gosp. finančni prokurator. Navzlic temu osebnemu priznavanju se vendar ne morem prav strinjati z nazori, ktere razvidim iz dopisa slavne deželne vlade z dné 18. aprila 1886. l. Jaz vém, da je neka mučna stvar za nejurista z juridičnimi strokovnjaki pravdati se o pravdniški interpretaciji kake listine, kakor je n. pr. Holzapfelnova oporoka. Vendar se mi zdi, da to tolmačenje deželne vlade vzbuja po pravici vtemeljene pomislike. Kaj hoče deducirati vlada iz onega volila: „dem zu errichtenden Taubstummen-Institut in Laibach?“ Ona tolmači to določbo tako, da je ranjki Holzapfel volil svoj legat „für die Errichtung einer öffentlichen Anstalt“ in vsa argumentacija deželne vlade meri na to, da bi se ta legat smel uporabljati le v zgradbo nekega deželnega zavoda za gluhoneme. Na kaj se naslanja taka argumentacija? Kje je povod v oporoki ranjcega dekana Holzapfelna? Ako se reče „für die Errichtung eines Taubstummen-Institutes“ s tem ni rečeno, da mora ta zavod biti javen zavod. Nikjer ni čitati, da se ne smé ves znesek, ali vsaj del uporabljati v korist privatnega zavoda. Kako se dá sklepati iz tega, da mora tak zavod imeti svoje lastno poslopje in da ni mogoče ga ustanoviti kje drugod, kot najemnika pri kakem drugem gospodarju? Tudi iz tega ne moremo deducirati, da ne bi bilo mogoče razdeliti tak zavod, ki svojega pravega značaja „als Taubstummen-Institut“ ne zgubi, razkrojiti ga v dva oddelka, v enega za ženske in drugega za moške gojence, ktera dva oddelka bi bila lahko tudi lokalno ločena. Jaz mislim, da bi taka lokalna razdelitev obeh oddelkov ob enem koristna bila učnim smotrom. Zarad tega mislim, da nazori deželne vlade o tej Holzapfelnovi ustanovitvi tudi v juridičnem oziru niso nedotakljivi in jaz sem popolnoma tega mnenja, da bi, ako bi ranjki dekan še dandanes bil med nami živ, bil on prvi, ki bi protestiral. Tako bi jaz kot nejurist govoril proti tem nazorom gospodov juristov strokovnjakov pri deželni vladi.

Pa veliko večjo važnost kot na take subtilitête polagam na namen, kteri je očividno vodil ranjcega zapustnika. Zakaj pa je dekan Holzapfel svoje premoženje žrtvoval v tako človekoljuben namen? Moža je nekako v srce moralo boleti, ko je videl revščino onih siromakov, ki so gotovo pod milim nebom največ pomilovanja vredni. Mož je bil izobražen. Že po svojem stanu kot duhovnik je imel priliko mnogokrat z lastnimi očmi prepričati se o nevrednih razmerah, v kterih živijo taki ljudje. Iz povestnice mu je bilo gotovo znano ime slavnega Siccarda in drugih dobrotnikov, ktere so imeli gluhonemi ravno med katoliško duhovščino. Toraj svojega premoženja ni volil, da bi se velikanska palača zgradila, ampak da bi se kaj zgodilo za odgojo,

to naglašam, za odgojo teh siromakov. Gospôda, mi imamo, kakor je bilo iz jako vestno sestavljenega poročila posneti, na Kranjskem 437 gluhonemih, ki živé v deželi kot ljubo živinče ali prav za prav še veliko slabeje, kajti živinče se razvija prosto po svoji naravi, gluhonememu človeku pa so vse sile vezane.

Deželna vlada ima gotovo najboljše intencije, ali dopis od 18. aprila 1886. l. bi le majhen resultat doseči dal. Thesauriralo bi se do l. 1890; inklusive Holzapfelnova in Wolfova ustanova, skupaj bi dobili 292.114 gld., toraj blizo 300.000 gld., in za tako velikansko svoto bi zamogli napraviti zavod, v kterem bi bil prostor za pičlo število 20 gluhonemih. Toraj niti petina vseh, niti 5% vseh gluhonemih na Kranjskem in niti 13% za šolo godnih gluhonemih otrok ne bi zavetja našlo v tem zavodu. Na tej podlagi bi se toraj volja, kteri je posvetil Holzapfel svoje premoženje, nezadostno izpolnila. Iz tega razloga se pridružujem nasvètom, ktere je v imenu finančnega odseka stavil gospod poročevalec.

Kar se posebej peticije Novomeške občine in Novomeškega kapiteljna tiče, ktere sem jaz imel čast izročiti, mislim, da je vtemeljena. Red šolskih sestrâ de Notre-Dame je izvrsten, ima na razpolaganje tri učiteljice teoretično in praktično izvežbane v težavnem poduku gluhonemih.

Poslopje, ktero si je red v Šmihelu omislil, je pripravljeno, kraj je zdrav, cena je nizka; jaz sem že dokazal, da v oporoki ni zadržka, kajti gotovo je, da sestre nameravajo napraviti tak zavod in jasno je, da je Šmihelska fara še na Kranjski zemlji, toraj je obem tirjatvam zadostovano. Meni se toraj vidi, da je najboljša fruktifikacija volila pri sedanjih razmerah, da vstrežemo peticiji in da se sprejme predlog finančnega odseka.

Jaz se strinjam pa tudi z ostalim predlogom gledé thesauriranja in oskrbovanja možkih gluhonemih v drugih zavodih in izrečem nado, da se bode tudi visoka deželna vlada ozirala na željo deželnega zbora.

V tem smislu bom jaz glasoval za predloge in prosim slavni zbor, da jih blagovoli sprejeti.

Poslanec Pfeifer: Ker se pri sedanjem vladnem tolmačenji Holzapfelnove ustanove za izgojevanje gluhonemih deklic v Šmihelu ne dá več doseči, nego to, kar nasvetuje finančni odsek namreč, da se od ustanovnih obresti vsako leto znesek 3000 gld. izplača redovnicam v Šmihelu za izgojo 20 gluhonemih deklic, se tudi jaz strinjam s tem predlogom: vsaj ne bo treba postaviti nalašč novega poslopja z ogromnimi stroški, tudi ne najemati ter drago plačevati učiteljskega osobja — vse to je v Šmihelu že pripravljeno in na razpolaganje.

Če je blagi dekan Holzapfel v svoji oporoki pred očmi imel privatni ali javni zavod za gluhoneme, tega tukaj ne bom preiskoval — mislim pa, da ne določuje samo suha beseda, ampak tudi namen testatorja, ki je sploh blago voljo imel, spominjati se dejansko tistih domačih nesrečnežev, na ktere je narava pozabila, da bi jim bila podarila čut sluha in besede.

Vsaj tudi oporoka ranjkega knezo-škofa Antona Alojzija naročuje, da je Alojzijevišče pristopno ukaželjnim ubožnim mladeničem iz Kranjskega — pa poglejmo, kako to danes stoji? V „Dolenjskih Novicah“ berem:

„Leta 1880 je bilo 61 študentov v Alojznici, med njimi Dolenjcev 23;

leta 1881	jih je bilo	58,	Dolenjcev	18;
„ 1882	„ „ „	59,	„	18
„ 1883	„ „ „	50,	„	15
„ 1884	„ „ „	43,	„	14
„ 1885	„ „ „	50,	„	11
„ 1886	„ „ „	51,	„	9

Dolenjci, ali vidite, kako gré z Vami? V sedmih letih ste prišli od 23 na 9. Kaj bi k temu rekla pokojna knezo-škof Anton Alojzij in pa dekan Strohen?“

Tako v „Dolenjskih Novicah“, kar se dosedaj še ni oporekalo.

Toraj oporoka tukaj, oporoka tamkaj bi bila le mrtva beseda, ako se blagi namen testatorja dejansko ne zvršuje.

Če bi danes prišel ranjki dekan Holzapfel v našo zbornico, bi gotovo pritrdil nasvètu finančnega odseka in razširjevaje današnji provizorij, zavod za gluhoneme deklice v Šmihelu kot definitiven potrdil, kar tudi pričakujem, da se bo v teku časa zgodilo.

Poslanec Dežman: Prosim besede! Mislim, da bodo mogle temeljite razprave gospodov predgovornikov nazore visoke vlade v tej zadevi predrugačiti. Usojal bi si opozoriti še na jedno točko, ktera, ako se ne motim, se je že navedla, ktera pa vendar zasluži, da jo še enkrat povdarjamo. Po statističnih podatkih o gluhonemih otrocih na Kranjskem je med takimi, ki so od 8 do 11 let stari, 30 deklet in prav to je dôba, v kterej se smemo nadjati najboljšega vspeha. Če bi toraj visoka vlada še nadalje ostala pri svojih nazorih, da se namreč zavod napravi še le leta 1890, moramo si misliti, da bo pri vsem tem še vedno preteklo nekaj let, preden se bo zavod preskrbel s potrebnim osobjem in raznim pohištvom, preden bo mogoče pričeti dejansko poslovanje. In v tem slučaji rekla je nam slavna vlada, da bi se v zavod ne moglo več sprejeti, kakor samo 20 otrok. Vprašam toraj, ali je ekonomično, da se vžitek teh ustanov še nadalje odlaša in še le leta 1890 oziroma 1892 to dosežemo, kar bi posebno pri ženski mladini že danes lahko dosegli. Gospodarsko stališče bo izvestno vplivalo na visoko vlado, da se ne bo strogo držala sedanjega razlaganja volila. Ob enem bi še opazil, da vendar iz lastne skušnje vemo, da zavodi v deželni režiji deželo vedno mnogo veljajo. Usojal bi si opozoriti Vas na Goriški zavod, kjer se gluhonemi dečki ne sprejemajo drugače, kakor le po 300 goldinarjev v oskrbovanje. Prepričan sem, da bi se Goriško zastopstvo ne bilo nikakor obotavljalo, če bi mu bila pred zgradbo zavoda taka prilika na razpolaganje, kakor jo imamo mi, ter bi se bilo takoj ponudbe poslužilo, ker bi mu ne bilo treba napravljati dragocene hiše.

Vrh tega tudi mislim, da se dandanes človeška družba odlikuje po milosrčnosti, kar je današnjemu stoletju na čast. Krščanska ljubezen je tista zvezda, ki vodi mnogo društev, kterih glavna smer je milosrčnost na razne strani.

Za to mislim, da je tudi v tem oziru naloga deželnega zastopa, takošnje hvalevredne napore po možnosti podpirati in ker finančni odsek to tudi sam povdarja in namerava, izrekam mu svoje popolno priznanje in ga odobravam.

C. kr. deželni predsednik baron Winkler: Slavni zbor! Jako me je zanimalo vse to, kar se je danes tukaj razpravljalo, toliko od ene in od druge strani. Stvar je stara in razprava o tej zadevi se vrši že kakih 20 let in želeti bi bilo, da bi se vspešno rešila. Jako poučno je to, kar je zlasti gospod poročevalec tukaj navedel in ž njim vsi drugi gospodi od ene in druge strani. Vidimo pa, da nazori gospoda poročevalca in gospodov, oziroma finančnega odseka stojé nasproti nazorom deželne vlade, oziroma finančne prokurature. V nekterih stvareh se ti nazori vjemajo; mislim, da od ene in druge strani stojimo na tistem stališču, da moramo spoštovati zadnjo voljo ranjkega dekana Holzapfelna. Zatoraj jaz zoper sklepe slavnega deželnega zbora, ako bodo taki, kakor jih nasvetuje finančni odsek, v principu nisem nasproten, a pridržati si moram vendar pravico, na drobno vse še preiskati in pretehtati in veselilo me bode, ako se stvar dožene v sporazumljenji visokega deželnega zbora. Se vé, ako sporazumno ne bode mogoče rešiti stvari, jo bode ako treba, tudi redni sodnik moral v roko vzeti. Glavno je zadnja volja zapustnikova in ako se ena in druga stranka ne vjema o tem, kako je razlagati to zadnjo voljo, mora nazadnje redni sodnik stvar v roke vzeti. Mislim pa, da se bode dalo tako sporazumljenje doseči.

Poslanec baron Apfaltrern: Prosim besede! Iz jako obširnega sporočila gospoda poročevalca, kakor tudi iz opazek raznih gospodov predgovornikov, sem se popolnoma prepričal, da si je gledé naraščanja in zastopa omenjenega zaklada c. kr. finančna prokuratura pridobila v resnici velike zasluge. Da to priznam v lastnem imenu in v imenu svojih tovarišev, kolikor imam namreč v tem oziru pooblaščenja, sprosil sem si besedo.

Poročevalec Klun: Slavni zbor! Z nekim zadostenjem pozdravljam zagotovilo blagorodnega gospoda deželnega predsednika, da bode mogoče to reč v zadovoljstvo deželnega zastopa in v korist ubogim revežem rešiti. Jaz mislim, da, ako bode deželna vlada deželni zbor vspešno podpirala, si bode pridobila zahvalo deželnega zbora, pa še v večji meri zahvalo gluhonemih revežev, kterim bode po primerni odgoji olajšan njihov žalosten stan.

V meritoričnem oziru nimam prav za prav ničesar omeniti, ker nobeden gospodov ni oporekal nasvetom finančnega odseka. Zavrniti pa moram nektere opazke gospoda poslanca Pfeiferja, ki se je skliceval na žalostni stan in zanemarjenost Dolenjske strani in se skliceval na število gojencev v Alojznici. Opomnim, da se v Alojznico ne sprejemajo gojenci po okrajih, da bi število za ta ali oni okraj določeno bilo, ampak sprejemajo se po sposobnosti in obilnosti prošenj. Znano pa je, da iz Dolenjskega, ravno zavoljo tega menda, ker je revnejša, veliko manj otrok hodi zlasti v srednje šole, kot iz Gorenjskega, toraj se ni čuditi, da se primerno manjše število učencev oglasi za Alojznico, toraj se jih tudi ne more toliko sprejemati, da bi njih število bilo primerno številu onih iz Gorenjskega. Učenci se sprejemajo po zmožnosti, nekteri ima lepo spričevalo, je tudi v okoliščinah, da potrebuje podporo, taki se sprejemajo, drugi se zarad neugodnih spričeval ali iz drugih pomislekov ne morejo sprejemati, ne da bi to šlo na račun dotičnega kraja naše dežele, ampak le na račun učencev, ki nimajo sposobnosti za to.

S tem sklenem in priporočam predloge finančnega odseka v sprejem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. januvarija.

Notranje dežele.

Češki deželni zbor sklenil je svoje delovanje dné 25. t. m. ob ¾ na 5 popoludne. Pred sklepom zgodilo se je še nekaj, kar nam je včeraj brzojav sporočal. Preklicali so namreč mandate vsim tistim nemškoliberalnim poslancem, ki se na poziv deželnega maršala kneza Lobkovica niso hotli v 14. dneh v deželni zbor povrniti. Dné 11. t. m. dobil je vsak tistih 73 izstopnikov poziv in dné 25. t. m. je bil obrok 14 dni pri kraji, na kar jim je deželni zbor mandate preklical. Vsled tega bodo imeli po nemških okrajih na Českem nove volitve. Deželni zbor je na to rešil še 27 več ali manj važnih točk. Konečno spregovori deželni maršal knez Lobkovic in med drugim pravi: „Menim, da mi bote soglasno pritrdili, če Vam rečem, da ni naša krivda, če ni mirú v deželi. Mi smo vedno pripravljeni na sporazumljenje in si le želimo, da bi nam tudi na oni strani v tem smislu nasproti prišli. Če bi se to zgodilo, bi se celó ne bali spremembe marsikakih postav, če bi se nam le mir ohranil. To se vé, da le tedaj, če bi bile ponudbe nasprotnikov naših, na podlagi kterih naj bi se ta mir napravil, take, da bi imeli obe narodnosti enake pravice, da bi se nihče ne dotikal jednote češke kraljevine in da bi nihče kaj ne zahteval, kar bi bilo na škodo avstrijski državi. Na tej podlagi in v tem okvirju smo vedno pripravljeni za mir in spravo z Nemci — sorojaki našimi. Bog daj na oni strani mož, ki bodo imeli za to um in srce. V tem smislu sklepam naše razprave in Vas prosim, da, kakor vedno lojalni, tudi danes vskliknete z menoj vred: Slava Njegovemu Veličanstvu, cesarju in kralju!“ Gromoviti trikratni „Slava“ doneli so po dvorani in — češki zbor je bil skončan.

Danes sošel se je na Dunaji zopet ***državni zbor*** in z njim nova borba med Nemci in nenemci. Prvi se bodo, zlasti kar jih na liberalizem prisega, zaganjali posebno srdito v določbo ministra Pražaka, po kteri se je na Českem in Moravskem vendar deloma jel vresničevati člen 19. državnih temeljnih postav. Ob enem čule se bodo grožnje, kakor smo jih slišali nedavno v českem deželnem zboru pri nemško-liberalcih, da naj se jim dovoli, kar zahtevajo, ali pa se bodo liberalni Nemci tudi iz državnega zbora umaknili. Morda jih bo najnovejši ukrep ministerstva notranjih zadev nekoliko zmodril, da si bodo premislili državnemu zboru hrbet obrniti. Minister notranjih zadev je namreč češki deželni zbor nekoliko podaljšal in mu je celó naročil, da naj proglasi vse tiste mandate za zgubljene, kterih lastniki se samovlastno in brez odpusta odtegujejo deželnemu zboru. Na državne poslance bi taka perspektiva še huje vplivala, kajti z izstopom iz državnega zbora zgubil bi se tù pa tam mandat prej ko ne za vedno. Tega si pa najbolj liberalen nemških poslancev izvestno ne želí, kajti nese na dan po 10 goldinarjev, kterih mu nikdar slana ne vzame in nikdar toča ne pobije, samo če se le od časa do časa v državnem zboru pokaže. Opravili pa nič ne bodo, naj izstopijo ali ne. Na obstanek Taaffejevega ministerstva bi izstop liberalnih Nemcev iz državnega zbora pač prav malo ali nič vplival, kajti konservativni Nemci bi ne šli za njimi, temveč bi ostali lepo v zboru. Le-ti so pa ravno zastopniki planinskih deželâ, vsaj v veliki večini, če že ne izključljivo. Če Nemci mislijo Avstrijo predrugačiti, kakor se je sostavila v teku stoletij sama, se jako motijo in motila bi se vsaka vlada, ktera bi se tega programa poprijela. Avstrija mora ostati, kakoršna je, in s tako se moramo tudi mi sedaj pečati, ali pa mora iti na drobno. Avstrije površje je krasen mozajik, sostavljen iz raznih barv, kterih vsaka hoče svoje pravice in enako veljavo v

državi imeti. Kdor bi si nad tem mozajikom zobe poskušal, si jih bo polomil. Vsaki barvi svojo luč in lepo se bode lesketala mati Avstrija s svojimi hčerami — deželami.

V ogerskem državnem zboru so dné 25. t. m. Madjari čez dolgo časa zopet enkrat slišali, kar slišati bi bili vsak teden po dvakrat potrebni. Srbski poslanec Mihael Dimitrijevič pravil jim je resnice, da so Jánoši kar kvišku skakali. Dimitrijevič potezal se je namreč za pravice narodnostij pod madjarsko krono živečih. Tako je klestil po madjarski oholosti in kakor nalašč — da so ga vsi razumeli — v madjarščini, da so mu dali spričevalo, da je bil njegov govor barbarsk. Dimitrijevič je rekel, da so današnji dnevi pod krono sv. Štefana različni memo onih v preteklih desetletjih, kedar so bili Madjari svojim sodržavljanom tako pravični, kakor sami sebi. Tedaj namreč je izrekel minister Szemere o Madjarih jako pomenljiv stavek: „Madjari so si svojo prostost zaslužili s tem, da so bili pravični drugim narodnostim.“ Kako pa je dandanes! Današnja madjarska narodnostna postava gledé ravnopravnosti raznih narodov pod krono sv. Stefana ni druzega, kakor živa ironija. Ubogi Slovaki v državnem zboru niti zastopani niso, Srbi so se strašno vkanili nad obljubami Madjarov. Nemadjare pod krono sv. Štefana dandanes vse zatira, češ, da to zahteva jednota madjarske države in njene kulture. Kulturni razvoj vsake države je pa brezdvomno odvisen od razvoja dotičnih narodnostij, pri kterih je pa vspešen razvoj edino le na podlagi materinščine mogoč.. Po Evropi se dandanes čudovite reči godé na političnem polji, kar naj Madjari nikar ne prezirajo, če nečejo sami sebi škode. Razne nemadjarske narodnosti zberó naj okoli sebe, ter naj jim dajo, kar jim gré, sicer se jim vtegne slabo goditi. Iz vsega Dimitrijevičevega govora je bilo videti, da ima mož še srce na pravem mestu za zatirane pravice slovanske. Jako žalostno pa je, da je takoj za njim vstal Hrvat Jurij Gyurković in je na vse pretege hvalil, kako prijazni in dobri da so Madjarji Hrvatom, kar naj služi za dokaz to, da 23 hrvaških poslancev v državnem zboru med madjarsko večino sedi. Naj le pazi, da ga Madjarska prevelika dobrotljivost ne bo vničila. Gnjusni izdajalec! Kako se Hrvatom godí, dobro vemo, in gotovo niti naroda, niti koga druzega ne boš oslepil s svojimi lažmi.

Vnanje države.

Kaj je ***Cankov v Carigradu*** sultanu, oziroma visoki porti nasvetoval, se je že zvedelo. Spisal je namreč memorandum obsezajoč dvajset toček, ter ga je izročil velikemu vezirju. V tisti spomenici Cankov zahteva sledeče: Sedanji vladarji imajo takoj odstopiti in se ne smejo več voliti, ker so po bolgarski ustavi vladarji le tedaj dopuščeni, kedar je na prestolu mladoleten knez. Napravi naj se novo ministerstvo pod predsedstvom kakega Cankovca in tudi na sedež ministra notranjih in zunanjih zadev pride naj kak Cankovec. Za voditeljstvo vojnega ministerstva pokliče naj se kak rusk general, najbolje, če general Kantakuzen. Sobranje naj se voli iz novega ter naj se kmalo snide na volitev kneza. Za kandidata naj se sprejme tisti, ki ga bo priporočala Rusija. Političnim grešnikom naj se dá splošnja amnestija, častniki in drugi uradniki, ki so morali zarad političnih grehov iz dežele bežati, naj se zopet sprejmejo v prejšnje svoje službe. Vsi vojaki, ki so že doslužili, naj se odpusté iz službe, ter nadomestijo z novinci, takoj, ko bo umeščen novi knez. Konečno naj se pa še ustava prav temeljito pregleda. Turčiji ta spomenica ni prav nič všeč in tudi ne misli odgovoriti na njo, pač pa ji bo služila menda za podlago pri razgovoru, ki ga bo imela z bolgarsko deputacijo, ktere jutri pričakuje.

V laškem senatu pečali so se dné 26. t. m. s proračunom za zunanje zadeve. Pri tej priliki odgovarjal je grof Robilant na vprašanje senatorja Serafina, kake da so namreč najnovejše novice iz Masane, da razven depeše, ktero je v ponedeljek v zbornici objavil, ni prejel nobene več. Sploh se pa nikomur ni treba bati, ker imamo ondi več nego zadosti vojakov, ki nam bodo odbijali napade divjaške druhali. Da bo general Gené zahteval podpornih čet, smo že naprej vedeli. Prej ko ne želí pokazati Abesincem, kaj da znajo laški vojaki. Naj le. Podporne čete so pripravljene za odhod in sicer odide tjekaj batalijon pešcev, kompanija ženistov in dva pogorska topova. Vsega skupaj odide 1000 mož. Kar se pa vlade same tiče, sedaj ne namerava v Afriki razširjevalne politike pričenjati. Če pa Abesinci še enkrat napadejo laško posadko v Masani, jim bo pa že general Gené uro navil, da bodo pomnili, kedaj so šli Lahe vznemirjat. Vojskovodja Abesincev imenuje se Ras Alula in ima sedaj svoj tabor v Ghindi, pa mu menda pravega poguma manjka do napadov. Senatorji so na to izrekli vladi svoje popolnoma zaupanje.

Angleži si na vso moč prizadevajo, da bi med ***Nemci*** in ***Francozi*** boj napravili. „Daly News“, Gladstonov list, je nedavno sledeče pisal: „Nevarnost je jako velika, da se boj med Nemci in Francozi takoj pričné Člani kabinetnega svèta, ki se je v soboto sošel, prav dobro vedó, da je resnica, kar pišemo. Nihče, komur so razmere znane, ne bo osupnil, če bo v tako kratkem času, da si ga komaj povedati upamo, slišal, da se je Bismark nekako zapovedovalno proséč v Pariz obrnil po pojasnilo, kaj da zgradba barak ob francosko-nemški meji pomeni. Da si je Boulanger premislil in mesto 34 kar h krati 80 milijonov frankov zahteva, ktere mu je francoska budgetna komisija kar zviškoma dovolila, vse to je na Bismarka in molčečega Moltkeja silno silno vplivalo.“ Gledé te novice je rekel francoski minister zunanjih zadev, da je od konca do kraja neosnovana, kajti razmere med Berolinom in Parizom že zdavnej niso bile tako ugodne, kakor so ravno sedaj. Francozje potrebujejo mirú in si nobene reči topleje ne želé, kakor tega, Nemci pa tudi ne bodo brez povoda napadali, ker še ne vedó, kdo bo tisti, ki se mu bo v bodoči francosko-nemški vojni toliko krvi spustilo, da bo popolnoma omagal.

Izvirni dopisi.

Iz Postojne, 27. januvarija. Včeraj, dné 26. t. m., vpeljali smo našega prečastnega gosp. dekana Janeza Hofstetterja kot častnega kanonika med harmoničnim zvonenjem in pokanjem topičev v bogato razsvetljeno lepo našo farno cerkev, da je v nji daroval zahvaljno sv. mašo z obilno duhovensko asistenco.

Razven velečast. gg. duhovnikov domače dekanije, ki so bili pričujoči v polnem številu, opazili smo pred altarjem prečast. gospode: dekana M. Erjavca, J. Vesela, duhovnega svetovalca J. Nakusa, 82letnega starčka, župnike: Fr. Riharja, Fr. Klemenca in Val. Bernarda.

Sv. daritve vdeležil se je v svoji uradni obleki blag. gospod okrajni glavar vitez Fr. Schwarz, več gospodov uradnikov, nadžupan gosp. Vičič, mnogo druge naše gospôde, učiteljstvo s šolsko mladino, požarna bramba Postojnska in Veliko-Otoška ter vernega občinstva toliko, da je bila cerkev nagnječena. Kakor vselej, so tudi pri tej priliki gg. pevci rešili častno svojo nalogo.

Po sv. maši povabil je gostoljubni preč. gosp. kanonik gg. duhovnike ter p. n. načelnike raznih uradov k obedu, pri kterem je otvoril vrsto napitnic gospod slavljenec. Napil je namreč Nj. Veličanstvu presvitlemu cesarju in premilostivemu knezo-škofu Ljubljanskemu.

Da se je napitnica navdušeno sprejela, se razume in grom topičev pod Sovičem pritrjeval je temu. Na to napije blag. gosp. okr. glavar prečast. gospodu kanoniku, povdarjajoč njegove zasluge, zlasti za cerkev in šolo. V enakem smislu napivali so mu gosp. nadžupan Vičič, gosp. dekan Erjavec, župnik Okorn i. dr.; — vse te napitnice spremljali so vneti „slava“-klici navzočih gospodov, združeni s srčnim vošilom, da naj ga Bog nam ohrani zdravega in krepkega v blagor sv. cerkve in ljube nam domovine do skrajne meje človeškega življenja! Med tem došlo je več telegramov prečast. gospodu slavljencu, izmed kterih omenimo le omizje Št. Jakobsko v Ljubljani, blag. gosp. c. kr. vladnega sovetnika Globočnika ter več Št. Peterčanov. V zahvalo napije jim gosp. kanonik z odobravanjem celega omizja.

Omeniti mi je še, da je Postojnska godba vrlo dobro svirala med obedom in da je prečast. gosp. kanonik šolsko mladino razveselil s podarjenjem „štruce“.

Sporočim naj tudi, da se je včeraj po sv. maši deputacija najodličnejših mož Vipavskih pod vodstvom prečast. gosp. dekana Erjavca in deželnega poslanca g. Lavrenčiča poklonila blag. gosp. okr. glavarju vitezu Fr. Schwarzu ter mu izročila krasno izdelano adreso — zaupnico z 1200 podpisi gospodarjev Vipavske okolice.

Domače novice.

(V stalni pokoj) podal se je č. g. prof. Mihael Lazar, katehet na Kranjski mali gimnaziji.

(Vabilo k Vodnikovi veselici), ktero priredí „Narodna čitalnica“ v Vipavi dne 2. februvarja t. l. ob 7. uri zvečer. Spored: 1. Slavnostni govor, govori g. A. Perné. — 2. Fleischmann: „Hymnus Vodniku“, možki zbor. — 3. Marschner: „Povsod že drevje zelení“, samospev, poje gòspica Marija Lekanova, spremljuje na glasoviru gosp. A. Lavrenčič. — 4. Zajec: „Nočni stražari“, možki zbor. — 5. *** „V lepem jutru“, bu nica za možki zbor. — 6. Koschat: „Na Vrbskem jezeru“, valček za možki zbor. — Petje vodi g. Ivan Pogačnik. — 7. M. Vilhar: „Poštena deklica“, šaloigra s petjem v enem delu.

(Zavdati) je nameravala 61letna poslužkinja Ana Lekše iz Rake pri Krškem doma, sedaj v Gradcu, 17letni delavki Mariji Kern dné 25. t. m. z mišico. Omenjena delavka jedla je zjutraj om. dne juho, na kar ji je kmalo slabo postalo. Na dnu skledice so pa rumena drobna zrna ležala. Na policiji so jih preiskali in so priznali, da je to mišica. Kdo je to storil? Po daljšem pozvedovanju navalil se je sum na Ano Lekše, ker se je dokazalo, da jo je ta smrtno sovražila in pa ker je bila poslednja že pred dvema letoma v Gradcu obdolžena umora vsled zavdavanja. Se bo že dokazalo. Brezvestna baba je sedaj zaprta.

(Štiriletno hčerko) posestnika Josipa Knabeka na Štajarskem vstrelil je posestnikov hlapec 21. t. m. z revolverjem po neprevidnosti. Hlapec našel je namreč revolver pred hiše. V obližji stala je pa domača hčerka, na ktero je hlapec za šalo pomeril in sprožil, ne da bi se bil le količkaj prepričal, ali je orožje basano ali ne.

(Ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda snuje se v Trstu. Na čelu temu domoljubnemu podjetju je gospá Vekoslava Valenčič, ki je te dni v Trstu nekterim gospem in gospicam, po vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda pooblaščena, poslala sledeče vabilo: „Častite gospé in gospodičine! Da bode tudi ženski spol po svojih silah pomagal narodni probudi in prosveti, hočemo se združiti in ustanoviti si tukaj v Trstu žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda; zatoraj Vas najuljudneje pozivam, da se izvestno vdeležite ustanovnega ženskega zbora v nedeljo 30. januvarija t. l. ob $^1/_2$3. uri popoludne v dvorani Slovanske čitalnice“. Kakor čujemo, se je do sedaj že blizo 40 dam oglasilo za družabnice.

(Katoliško politično društvo) v Slatini ima svoj občni zbor na svečnico ob $^1/_2$4. uri popoludne.

(G. Alojzij Klein), do sedaj voditelj pravosodnega odseka v Zagrebu, postal je dejanski sekcijski načelnik v tem oddelku.

(Zanimiva odločitev.) C. kr. nadsodnija za Štajarsko, Koroško in Kranjsko izdala je nedavno, kakor se „Slov. Narodu“ sporoča, odločitev, važno za strokovnjake in nestrokovnjake, kajti vprašanje, o kterem je bilo odločevati, je že aktuelno in pride v bodočem državno-zborskem zasedanji na vrsto. Slučaj je naslednji: Maloletnega Josipa Kl. obsodila je leta 1883 deželna sodnija v Celovcu zaradi kaznjivega dejanja. Obsojenec prijavil je takoj, ko se je obsodba bila proglasila, ničevnosti pritožbo. Zapisnikar pa je po pomoti v zapisnik zabiležil, da si je obtoženec pridržal tri dni premisleka. Ko so trije dnevi pretekli in je bila obsodba, kakor se je mislilo, pravoveljavna, so Jos. Kl. prijeli in sedel je 14 dni v zaporu. Med tem pa se je pokazalo, da se je zgodila pomota, kajti vodja obravnave zabeležil si je bil, da je zatoženec prijavil ničnosti pritožbo. Obravnava se je na novo pričela in Jos. Kl. bil je nekrivim spoznan. Sedaj je pa Jos. Kl. tožil državo za 500 gld. odškodnine in nedavno pripoznala mu je nadsodnija sicer ne vseh 500 gold., a za vsak dan zapora po 10 gold., toraj vkupe 140 gold., to pa zato, ker ni voditelj obravnave zapisnika popravil in tako zanemarjal svoje dolžnosti.

(Šen pri prešičih) ozdravil je grajščinski upravnik blizo Vrbe na Koroškem tako-le: Ukazal je v zemljo izkopati precej globoko jamo. V to jamo je svinjo postavil in jo z zemljo tako pokril, da je le nekaj glave iz jame štrlélo. Vsako četrt ure potem je glavo in zemljo z mrzlo vodo polival in sicer celih pet ur ravno tako vganjal. Po tem je odkidal raz svinje zemljo, in glej! svinja se požene in sama iz jame skoči. Nekaj časa so jo pustili okoli letati, potem jo v hlev spravili in koj jesti ponudili. Kako se je vse čudilo, ko je prej že na pol mrtva svinja jela po koritu čohati, da je bilo le veselje. Svinja je bila popolnoma ozdravljena. Naj poskusi, komur svinja za šenom zboli; škodovalo gotovo ne bode.

(Baron postal) je bivši minister in c. kr. tajni sovetnik dr. Banhans po pravilih reda železne krone I. vrste, kterega vitez je bil do sedaj.

Razne reči.

— Telegrafična laž, da je Rus Avstriji vojsko napovedal, provzročila je v borsnih krogih velik strah. Vrednostni papirji so padali, da je marsikdo precej zgubil. Kakor vsaka taka laž, se tudi ta ni dolgo obdržala na površji, kajti resnica se je kmalo pokazala in takoj so šli kurzi zopet kvišku.

— Daljnoglasnik iz Pariza v Bruselj. V malo dneh bo izročena prometu prva mednarodna telefonska zveza med Bruseljnom in Parizom. Poskušinje, ki so trajale od novembra do konca pretečenega leta na tej 360 km. dolgej potezi, so imele jako ugoden vspeh. Vže takoj s početka se je spoznalo, da železna žica za tako daljavo ni posebno dobra, zato so jo namestili z broncasto, ktera je pa tako natančno prenašala zvok, da so v Bruselju vže kar po glasu spoznali svoje govoreče kolege v Parizu, poštnega ministra Graneta in brzojavnega ravnatelja Fribourga. Tudi za brzojavljenje je broncasta žica veliko bolja in bolj trpežna, nego do sedaj navadna železna. Ni še izročena prometu telefonska zveza Bruselj-Pariz, vže delajo načrte za nove enake mednarodne zveze: Bruselj-Kolonj in Bruselj-Amsterdam. Kmalo bo lahko rekel najpriprostejši človek, ki ima par goldinarjev odveč, da, čeravno ni kak Bismark, vendar se sliši njegov glas iz enega konca Evrope v druzega.

Telegrami.

Dunaj, 28. jan. (Poslaniška zbornica.) Vlada je predložila načrte postav za vravnavo zemljiščnega davka po dovršeni reklamaciji; o zgradbah v Tržaški luki na državne stroške; o spremenbi določil dotikajočih se čekov in clearing-ovega prometa poštno-hranilničnega urada ter o uravnavi razmer o bratskih zadrugah na podlagi rudarskih postav.

Pino, Dobler in Vucetich so objavili, da se odpovedo poslanstvu. Jacques predlaga spremembo reda za kazenske pravde. Naučni minister odgovarjal je na interpelacijo Pickertovo glede čudnih razmer v krajnem šolskem svetu v Sušicah, da se je vlada ravnala po določbah českih postav za nadzorovanje šol.

Zbornica je na to prišla na dnevni red. Magg in tovariši interpelujejo načelnika odbora za jezikovno postavo zarad skorajšnje seje, da bo mogoče odboru nalogo dognati. Načelnik grof Hohenwart izjavil se je, da bo sejo v kratkem sklical, na odbor pa ne more prav nič vplivati. Knotz in tovariši interpelujejo ministerskega predsednika, zakaj da pestí občine, društva in tiskarstvo. Bodoča seja bo v torek.

Budapest, 27. jan. Dolenja zbornica sprejela je državni proračun za leto 1887 z 261 glasovi proti 144 za podlago specijalni debati.

London, 28. jan. Gorenja zbornica je odobrila adreso. V teku debate pobijal je Salisbury po krivem razširjeno mnenje, kakor bi bila ktera koli stranka nameravala zopetno izvolitev Battenberga. Angleška iz celega srca želi, da bi se Rusiji vse postavne želje izpolnile, vendar se pa inostranstvo ne sme usiljevati z razširjanjem svojega vrhovnega gospodarstva. To bi bilo vplivu, dotične države kakor tudi Evropskim koristim silno nevarno. Angležka poslanca v Parizu in Berolinu pravita, da navadni položaj kaže na mir. Minister pravi, da je res tako in in da se bo Evropi prihranil boj najbolj olikanih narodnostij.

London, 27. jan. Parlament se je otvoril s prestolnim govorom. Razmere do vseh velesil so prijazne in se iz bolgarskega nereda ni bati kalenja evropejskega miru. Glede Irske so napovedani načrti posta, s kterimi se misli kazenska postava na Irskem zdatno podpreti.

Umrli so:

26. jan. Marija Zupančič, 10 let, Karol Zupančič, 8 let, strojevodjeva otroka, sv. Petra cesta št. 42, Morbus Brightii.

27. jan. Uršula Blaž, cunjarca, 85 let, Hilšerjeve ulice št. 12, ostarelost. — Hedvik Zima, učiteljeva hči, 8 let, Kolodvorske ulice št. 31, škarlatica.

V bolnišnici:

27. jan. Fran Potrata, delavec, 27 let, jetika. — Matija Rački, kajžar, 38 let, Dementia paralitica. — Marija Savšek, delavka, 54 let, Catarrhus intestinalis chr. — Janez Mlakar, gostač, 70 let, Marasmus.

Tuji.

26. januvarija.

Pri *Maliču:* Aal, trgovec, iz Monaka. — Weinberger, Kapler, Goldsand, Just, Bartolitsch, Landhof in Bettlheim, trgovci, z Dunaja. — Robert Mebuš, trgovec, iz Remšeida. — J. Walloch, potovalec, iz Ptuja. — Arko, krčmar, iz Ribnice.

Pri *Slonu:* Lebowitsch, Bruner, Farber, Brammer in Beck, trgovci, z Dunaja. — Neumann in Schick, trgovca, iz Gradca. — J. Löwy, trgovec, iz Ogerskega. — H. Hinterhuber, c. k. sovetnik, iz Celovca. — Dr. Dinzl, zdravnik, iz Beljaka. — G. Segalla, potovalec, iz Rakeka. — Ciseutti, zasebnik, iz Pulja.

Pri *Bavarskem dvoru:* Franc Enizenberger, pivovarnar, iz Gradca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
27.	7. u. zjut.	749·47	— 9·6	sl. svzh.	jasno	0·00
	2. u. pop.	748·03	+ 0·8	sl. zap.	„	
	9. u. zveč.	748·29	— 5·4	sl. zap.	„	

Jasno. Popoludne južno vreme. Srednja temperatura — 4·7° C., za 3·3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. januvarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl.	10	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	81 „	35	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „	90	„
Papirna renta, davka prosta	98 „	35	„
Akcije avstr.-ogerske banke	864 „	—	„
Kreditne akcije	279 „	70	„
London	127 „	35	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	10 „	05½	„
Ces. cekini	5 „	96	„
Nemške marke	62 „	45	„

Št. 1501.

Zahvala.

Gospá **Katarina pl. Gariboldi** roj. **pl. Tonello-Stramare** mi je poslala *sto goldinarjev* za nakup drv ubožcem ljubljanskega mesta.

Dolžnost moja je, da ta blagotvoriteljni čin objavljam z izrazom dostojne zahvale.

V Ljubljani 25. januvarja 1887.

Župan: **Grasselli** m. p.

Prisrčna zahvala

častitemu gospodu mestnemu vikarju Ivanu Knavs-u, vsem rodoljubnim národnim pevcem in spoštovateljem ranjkega

Franca Erjavca

za obilno vdeležbo pri sveti maši in zadušnicah dné 27. januvarja v Krški farni cerkvi!

Vsegamogočni Oče nebeški daj uzornemu možu in rodoljubu večni mir. Sveti naj mu večna luč!

KRŠKO, 27. januvarija 1887.

Anton Ferfila,
svak pokojnega.

Trgovina

s **špecerijami, moko in deželnimi pridelki** v dobrem stanu in na dobrem glasu v prijaznem mestu na Dolenjskem oddaja se zarad nakupa večje trgovine za 2000 gold. Posebno ugodna je za začetnike. Obstanek je zagotovljen. Ponudbe sprejema opravništvo „Slovenčevo“. (3)

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(20) ***Anton Krašovic,***
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa **izkušeni Živinski prah** (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahú, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto **lekarna Trnkóczy,** zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

(18) **IVAN BELEC,**
župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na **20 kr.,** po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi jednajsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pôl v osmerki.

„Katoliška tiskarna“
v Ljubljani
Valvazorjev trg štev. 5.

„Missa ss. Cordis Jesu,“

ktero je za možki zbor čveteroglasno postavil ter prečast. gospodu Matiji Erjavc-u, dekanu vipavskemu, poklonil Janez Pogačnik (organist v Vipavi).

Dobiva se pri skladatelju in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (10)

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravnokar **nova izdaja**

„Molitve,

katere naj se klečé opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá **100 komadov 2 gld.**

Katoliška bukvarna
(32) *v Ljubljani,*
stolni trg štev. 6.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki

Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 zjutraj	št. 1716 dopoldne	št. 1712 zvečer
Ljubljana j. k.		6·40	11·40	6·25
Ljubljana R. k.		6·44	11·45	6·29
Vižmarje		6·53	11·55	6·38
Medvode		7· 4	12· 7	6·49
Loka		7·17	12·21	7· 2
Kranj		7·31	12·38	7·16
Podnart		7·48	12·56	7·33
Radovljica		8· 5	1·14	7·50
Lesce		8·12	1·24	7·58
Javornik		8·29	1·46	8·15
Jesenice		8·39	1·57	8·23
Dovje		8·56	2·18	8·40
Kranjska gora		9·21	2·48	9·04
Rateče-Bela Peč		9·37	3· 3	9·18
Trbiž		9·55	3·20	9·33
		št. 904	št. 916	št. 902
Trbiž	3·58	11·07	3·41	·
Thörl-Maglern	4·11	11·17	3·55	·
Podklošter	4·25	11·27	4·11	·
Fürnitz	4·40	·	4·27	·
Toplice Beljak (ostaj.)	·	·	4·35	·
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4·54	·	4·46	·
Beljak j. k.	4·58	11·50	4·50	·
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki

Postaje	št. 915 dopoldne	št. 903 popoldne	št. 957 popoldne	št. 917 zvečer
Beljak j. k.	11·51	4·42	5· 8	10·45
Beljak drž. ž. (ostaj.)	11·56	·	5·14	10·58
Toplice Beljak (ostaj.)	12·02	·	5·20	·
Fürnitz	12·10	·	5·30	11·14
Podklošter	12·24	5· 7	5.50	11·40
Thörl-Maglern	12·36	·	6· 3	11·59
Trbiž	12·48	5·26	6·16	12·18
	št. 1711	št. 1713		št. 1715
Trbiž	4·10	6·20		1·10
Rateče-Weissenfels	4·26	6·36		1·30
Kranjska gora	4·40	6·49		1·46
Dovje	5· 6	7·14		2·19
Jesenice	5·26	7·34		2·43
Javornik	5·32	7·40		2·50
Lesce	5·51	8·04		3·15
Radovljica	5·57	8·11		3·22
Podnart	6·15	8·35		3·44
Kranj	6·33	8·55		4· 2
Loka	6·49	9·13		4·20
Medvode	7·05	9·28		4·34
Vižmarje	7·17	9·41		4·46
Ljubljana R. k.	7·26	9·50		4·55
Ljubljana j. k.	7·30	9.55		5·—
	zjutraj	zvečer		popoldne

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.